

Loes den Hollander

Vrijdag

 Uitgeverij Oorsprong

*Voor mijn Har, die erin slaagde zich er
niet mee te bemoeien.*

De stad puilt uit van de toeristen. Op de Oudezijdsvoorburgwal staat een groep Japanners zich te verdringen voor het raam van een prostituee, die verveeld naar de belangstelling zit te staren. Het zijn allemaal mannen en ze lijken zich nogal te amuseren. Ze stoten hoge klanken uit en porren elkaar in de zij. Een van hen maakt een obscene gebaar naar zijn kruis.

Sandra probeert hen te omzeilen door midden op straat te gaan lopen maar ze wordt door driftig getoeter van enkele automobilisten weer naar het trottoir gedirigeerd. Ze is laat. Dit is weer eens zo'n dag waarop alles tegenzit. Eerst versliep ze zich, daarna liep het koffiezetapparaat over omdat ze de oude koffie niet had weggegooid en toen ze met een rood aangelopen hoofd hijgend de winkel instormde bleek ze te laat te zijn voor een afspraak met een van haar beste klanten. Toen ze op het punt stond om tegen half twee te vertrekken, belde de accountant ook nog met allerlei vragen voor de jaarrekening.

Het is al tien voor half drie, ziet ze op de torenklok van de kerk die in dezelfde straat staat als hotel De Beurs. Ze spreken altijd om twee uur af. Als hij

nu maar niet heeft gedacht dat ze niet komt en vertrokken is. Ze gaat nog sneller lopen maar als ze bijna bij de trap is aangekomen die voor de ingang van het hotel ligt, staat ze opeens stil. Het is er weer, realiseert ze zich. Een echo van haar voetstappen, ergens achter haar. Iemand die haar volgt? Ze draait zich om. Geen mens te zien. Wat is dat toch? Geïrriteerd trekt ze haar schouders op en gaat naar binnen.

‘Goedemiddag, dame,’ zegt de vriendelijke portier correct, als Sandra het hotel binnenkomt. ‘Ik haal de lift voor u.’ Sandra zou wel eens willen weten wat hij wérkelijk denkt als hij haar ziet. Hij heeft altijd als ze hier komt dezelfde onverstoorbare glimlach op zijn gezicht en zijn tekst staat óók vast. ‘Goedemiddag, dame, ik haal de lift voor u.’

Nooit een toespeling op wat ze hier komt doen, nooit een vraag. Als ze in de lift stapt, buigt de portier galant en drukt op de knop waar het cijfer 3 bij staat. Hij stapt weer terug en de liftdeuren sluiten zich.

Sandra zou de weg naar haar doel zelfs blind kunnen vinden. Derde etage, uit de lift rechts, de laatste kamer in de gang. Nummer 314. Het staat in sierlijk schuine gouden letters op de deur. Ze gaat snel naar binnen en loopt regelrecht in uitgestrekte armen.

‘Ik werd al ongerust,’ hoort ze, maar de rest van wat hij zou willen zeggen verdwijnt in een lange intense kus. Ze hijgen en snuiven opgewonden. Op deze manier beginnen ze altijd hun geheime uren: hongerig en gulzig, ongeduldig aan elkaars kleren plukkend. Sandra maakt zich als eerste los.

‘Even douchen,’ zegt ze, ‘kom je ook?’ Ze trekt hem mee naar de badkamer.

‘Snel dan,’ antwoordt hij en de blik in zijn ogen brengt een tintelend gevoel in haar onderbuik teweeg.

Ze roken. Ze zijn allebei al maanden geleden gestopt met roken maar als ze met elkaar vrijen, kunnen ze niet zonder een sigaret. Niets is zo lekker als een sigaret na intensieve seks, vindt Sandra. Ze heeft er vandaag vier meegenomen. De eerste is bijna opgerookt, ze nemen steeds om beurten een trekje.

Hij huurt de kamer altijd van twee tot vijf maar als ze een uurtje langer blijven zegt niemand daar iets van. Hun mobiele telefoons hebben ze uitgezet. De gordijnen zijn gesloten, de gedimde bedlampjes verspreiden een intiem licht. Sandra voelt zijn vingertoppen over haar buik strijken. Ze dwalen af naar beneden. Ze zucht diep en houdt vervolgens haar

adem in. Met zijn mond beroert hij haar tepels.

‘O god!’ schreeuwt ze even later. Zijn mond zoekt haar lippen. Ze kijken elkaar aan.

‘Grijsblauwe ogen met een donkerblauw randje,’ fluistert hij.

‘Ogen die je helemaal gek kunnen maken. Hoe kom je aan die ogen?’

Ze glimlacht.

‘Die heb ik van mijn overspelige grootvader,’ fluistert ze terug. ‘Mijn moeder is haar hele leven al bang dat ik zijn streken heb geërfd. Ze zou een hartverzakking krijgen als ze wist wat ik momenteel aan het doen ben.’

Volgens haar moeder kan Sandra zich haar opa niet meer herinneren. Ze was zes jaar toen hij verdween, maar Sandra herinnert zich haar opa nog heel goed. Niet dat hij verdween, daar weet ze inderdaad nauwelijks iets meer van. Die daad werd achter gesloten deuren besproken en vragen werden afgedaan met vage verklaringen. Opa was ziek en moest ergens heel lang uitrusten om weer beter te kunnen worden, probeerde haar moeder Sandra wijs te maken. Sandra herinnert zich dat ze daar niets van geloofde.

Sandra was opa’s oudste kleinkind en zijn lievelingetje. Hij besteedde aan haar veel meer aandacht

dan aan haar jongere zusje. Ze weet nog dat hij haar kwam ophalen met de fiets, waar op de bagagedrager een kinderstoeltje was gemonteerd.

‘Houd opa maar goed vast,’ zei hij altijd zodra ze reden en dan sloeg ze haar armen om zijn middel. Hij nam haar mee naar de weilanden waar koeien en schapen graasden. Of ze gingen naar de grote vijver eendjes voeren. Opa vertelde haar hoe de bomen heetten waar ze langskwamen, hoe de konijntjes leefden die ze zagen wegschieten en waarom het gevaarlijk was om te dicht bij het water te staan. Ze aten de boterhammen met leverworst op die hij bij zich had. Ze zaten in een papieren zak waarop Hema stond. Oma kocht alle vleeswaren bij de Hema, die was het voordeligst. Sandra was dol op leverworst.

‘Jij bent opa’s allerliefste kleine meid,’ verzekerde opa haar, ‘wij blijven altijd vrienden. Als jij groot bent kom ik bij jou in de buurt wonen en dan zorg je voor mij op mijn oude dag.’ In haar kinderlijke fantasie bouwde ze al een huisje in de tuin voor haar opa.

Sandra was het liefst met hem alleen, want dan waren er geen spanningen. Zodra haar moeder of oma in de buurt waren veranderde er iets. Soms ving Sandra wel eens iets op van een gesprek tussen hen.

‘Ik heb hem gezegd dat dit de laatste keer is geweest,’ hoorde ze haar oma enkele weken voor opa

verdween op hoge toon zeggen. ‘Ik ben het zat! Straks loopt hij wéér wat op en moet ik nog eens die rotzooi slikken waar mijn maag van ondersteboven ligt. Nog één keer en ik zet hem de deur uit.’

‘Ik snap niet dat je die ene keer nog afwacht,’ antwoordde de moeder van Sandra bits. ‘Jij weet toch ook wel dat hij er nooit mee ophoudt? Wat let je om het nú gewoon te doen?’

‘Jij snapt dat niet. Ik hou van die man, ik wil hem niet kwijt. Als jouw man was blijven leven zou je zulke dingen ook door de vingers hebben gezien.’

Sandra hoorde haar moeder snuiven.

‘Daar gaan we weer. Mijn man is dood, moeder, en ik kan je verzekeren dat hij mij nooit op die manier behandeld zou hebben. Afgezien van het feit dat ik me ook nooit zo had laten behandelen. Als je dát liefde noemt, wil ik er graag de rest van mijn leven verschoond van blijven,’ sneerde ze.

Opa had grijsblauwe ogen met een donkerblauw randje. Soms nam hij Sandra mee naar een spiegel.

‘Kijk eens,’ zei hij dan, en ze drukten hun neuzen tegen het glas om het goed te kunnen zien. ‘Kijk eens goed. Wij hebben precies dezelfde ogen.’

Sandra herinnert zich nog heel goed de trotse toon waarop hij dat zei en de opwindning die het bij haar teweegbracht. Ze durfde het nooit hardop te

zeggen maar diep in haar hart had ze liever het kind van opa dan dat van haar moeder willen zijn.

En opeens was hij weg. Oma dacht eerst dat hij weer ergens een jonge dame had gevonden en sidderde van woede. Maar toen hij die avond niet thuiskwam werd ze ongerust.

Twee dagen later werden zijn kleren, zijn portefeuille en zijn trouwring gevonden bij de Sloterplas. De portefeuille was leeg, op een briefje na. 'Vergeef me' stond er op dat briefje.

Er werd wekenlang gedregd maar zonder resultaat. Waarschijnlijk was hij meegevoerd door de stroming, was de verklaring. Hij kon kilometers weggedreven zijn en ergens op de bodem zijn vastgehaakt. Misschien werd hij, of wat er van hem over was, ooit per toeval ontdekt.

Oma woonde een paar weken bij hen, ze wilde niet alleen zijn. Ze was helemaal aangeslagen en sprak nauwelijks. Sandra's moeder was ook niet bepaald spraakzaam. Ze liep met een norske trek op haar gezicht rond, Sandra ging haar uit de weg. Er hing een vreemde sfeer in huis, een broeierige sfeer. Je verwachtte elk moment een uitbarsting maar je wist absoluut niet waar die vandaan kon komen. Toen kwam de rechercheur die het onderzoek leidde

vertellen dat de zaak gesloten werd. Ze waren vastgelopen en konden verder niets meer doen dan afwachten of het toeval hen een handje zou helpen. Omging naar haar eigen huis terug en verwijderde alles wat van opa was geweest. Later heeft Sandra haar eens gevraagd of de foto nog bestond die van opa en haar gemaakt was toen ze een keer op het punt stonden om een fietstocht te gaan maken. Ze weet nog precies hoe die foto eruitzag. Opa stond lachend naast de fiets, Sandra zat in haar stoeltje achterop. Ze zwaaiden allebei naar degene die de foto nam.

‘Natuurlijk niet,’ was het afgemeten antwoord, ‘je denkt toch niet dat ik die kop nog ergens wil tegenkomen?’

Maar niet iedereen geloofde dat opa zichzelf verdronken had. Ten eerste kon hij heel goed zwemmen en ten tweede was hij een veel te groot levensgenieter, volgens de moeder van Sandra.

‘Mij maak je dit niet wijs,’ beweert die nog steeds. ‘Die man was veel te gek op de vrouwen om zich van kant te maken. De grond werd hem gewoon te heet onder zijn voeten en hij is ertussenuit geknepen, de lafbek. Wie weet waar hij uithangt en met wie. Het zou me niets verbazen als ik ergens een serie halfbroers en -zussen heb. Maar ik hoef het niet te weten. Voor mij is hij dood.’